

PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO KAUNO SPORTO MOKYKLOJE „BANGPŪTYS“ PREVENCIJOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno sporto mokykloje „Bangpūtys“ (toliau – Mokykla) vadovaujamasi nuostata, kad kiekvienas Mokyklos darbuotojas ar kitas suinteresuotas asmuo gerbia kito asmens orumą, mandagiai ir pagarbiai bendrauja su kitais, savo elgesiu užtikrina darbo aplinką, kurioje kitas asmuo nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančio, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų.

2. Visi Mokyklos darbuotojai ir kiti suinteresuoti asmenys privalo būti supažindinti ir laikytis šių priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto prevencijos taisyklių (toliau – Taisyklės). Mokyklos darbuotojai ir kiti suinteresuoti asmenys privalo aktyviai dalyvauti draugiškos, žmogaus orumą gerbiančios, lygias galimybes ir nediskriminavimą užtikrinančios aplinkos kūrimo.

3. Mokykloje draudžiama priekabauti, seksualiai priekabauti ar smurtauti prieš Mokyklos darbuotojus, narius ir kitus suinteresuotus asmenis.

4. Mokyklos priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo bei smurto prevencijos politika remiasi teisės aktų reikalavimais ir šiomis taisyklėmis.

II SKYRIUS TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

5. Atsakingas asmuo – Mokyklos direktoriaus įsakymu skiriamas asmuo, kuris pirmasis gauna pranešimą ar skundą apie įvykį ir pagal nustatytą tvarką organizuoja skundo ar įvykio nagrinėjimą. Atsakingo asmens pavardė ir kontaktai viešai neskelbiami.

6. Mokyklos darbuotojas – darbuotojas, kuris su Mokykla susijęs darbo santykiais.

7. Kiti suinteresuoti asmenys – sportininkai, lankytojai ir kiti.

8. Fizinė prievarta – tai tyčinis ir nepageidautinas veiksmas, pvz., kumščiajimas, mušimas, spyrimas, įkandimas ir kt., dėl kurio patiriama trauma arba sužalojimas.

9. Komisija – Mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija smurto, priekabiavimo ir seksualinio priekabiavimo atvejui tirti.

10. Nukentėjusysis – Mokyklos darbuotojas, narys ar kitas suinteresuotas asmuo, prie kurio priekabiavo, seksualiai priekabiavo ir prieš kurį buvo panaudotas smurtas.

11. Pranešimas – žodinis arba rašytinis informacijos pateikimas apie priekabiavimą, seksualinį priekabiavimą ar smurtą.

12. Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

13. Psichologinė prievarta – tai bet koks nepageidautinas veiksmas, įskaitant įkalinimą, izoliavimą, žodinį įžeidimą, pažeminimą, gąsdinimą, psichologinę agresiją, grasinimą panaudoti fizinę jėgą arba kitą elgesį, kuris gali menkinti tapatumo, orumo ir savivertės jausmą, taip pat gali pakenkti fizinei, psichinei, dvasinei, moralei ir socialinei mokyklos darbuotojo, kito suinteresuoto

asmens sveikatai, saugai ir gerovei.

14. Seksualinis priekabiavimas – nepageidaujamas užgaulus seksualinio pobūdžio elgesys, nukreiptas į konkretų asmenį. Tokio elgesio tikslas arba jo poveikis – pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką. Seksualinis priekabiavimas gali pasireikšti žodžiu, rastu ar fiziniais veiksmais.

15. Skundas – nukentėjusio asmens rašytinis kreipimasis dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto.

16. Skundžiamasis – asmuo, dėl kurio elgesio pateiktas pranešimas, skundas dėl seksualinio priekabiavimo, priekabiavimo ar smurto.

17. Smurtas – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria neturtinę, fizinę ir materialinę žalą.

III SKYRIUS

PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO ATPAŽINIMO FORMOS

18. Seksualinis priekabiavimas, priekabiavimas ir smurtas gali pasireikšti šiomis formomis:

18.1. nepageidaujamas fizinis kontaktas (pvz., plekštelėjimas, glostymas, glamonėjimas, grybštelėjimas, siekimas pabučiuoti, bučiavimas ir kt.) ar tokio kontakto reikalavimas;

18.2. žodinis ar rašytinis žeminimas (įžeidžiantys juokai arba pokštai, nuolatinės pastabos, neapykantos kalba, apkalbos, gandų skleidimas, šmeižtas ir pan.);

18.3. įžeidžiančių paveikslėlių, užrašų ar kitos medžiagos demonstravimas, įžeidūs gestai;

18.4. pornografinių ar seksistinių nuotraukų, paveikslų, tekstų demonstravimas ar siuntimas elektroninio ryšio priemonėmis;

18.5. sąmoningas izoliavimas ar nebendravimas Mokyklos veikloje, atskyrimas nuo socialinių veiklų;

18.6. įkyrus siekis bendrauti, asmens sekimas ar informacijos apie asmenį rinkimas, kai tai nesusiję su atliekamomis darbinėmis funkcijomis ar sportu;

18.7. grasinimas ar kitoks bauginantis elgesys, kuriuo siekiama riboti asmens apsisprendimo laisvę;

18.8. poveikis Mokyklos darbuotojui ar kitam suinteresuotam asmeniui siekiant tam tikro su darbo funkcijų atlikimu ar sportu nesusijusio elgesio, paslaugų ar seksualinių paslaugų;

18.9. nepagrįstas darbo sąlygų pabloginimas, lyginant su kitais asmenimis.

19. Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto formų sąrašas nėra baigtinis.

20. Priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas ir smurtas gali pasireikšti ir kitokiais būdais, kai nėra akivaizdūs, tačiau kuria nemalonią, bauginančią, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

IV SKYRIUS

REKOMENDUOJAMAS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ, KITŲ SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ELGESYS, SIEKiant IŠVENGTI PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO

21. Mokykloje rekomenduojama laikytis šių principinių nuostatų:

21.1. analizuoti savo elgesį ir vertinti, ar jis atitinka Taisyklių nuostatas;

21.2. būti sąmoningu, žinoti ar numatyti, koks potencialus elgesys gali būti laikomas seksualiniu priekabiavimu ir smurtu;

21.3. būti atidžiu ir jautriu kitiems Mokyklos darbuotojams, kitiems suinteresuotiems asmenims, gerbti jų privatų gyvenimą, pažiūras, įsitikinimus, jų fizinį ir psichinį neliečiamumą, stengtis suvokti, ar jo žodžiu, raštu ar fiziniu veiksmu išreikštas elgesys gali sukelti nemalonias, nepageidaujamas, orumą žeidžiančias pasekmes, gali trukdyti kitą asmenį darbo aplinkoje, dėl ko jis gali nesugebėti tinkamai vykdyti savo funkcijas, pavyzdžiui:

- 21.3.1. familiarus pasisveikinimo būdas;
- 21.3.2. komplimentai, nesusiję su sportinėmis savybėmis;
- 21.3.3. komentarai apie fizinę išvaizdą ar aprangą, žmogaus identiteto požymius;
- 21.3.4. neetiški komentarai apie pažiūras, silpnybes ar stiprybes, asmens privatų gyvenimą;
- 21.3.5. neetiški kreipiniai (pvz., vardų trumpiniai, pravardės, mažybiniai kreipiniai);
- 21.3.6. seksualinio pobūdžio, įžeidžiantys ar nepagarbūs juokeliai ar pokštai;
- 21.3.7. fiziniai prisilietimai prie Mokyklos darbuotojo ar kito suinteresuoto asmens, fizinio ar psichologinio diskomforto sukėlimas, nesilaikant pagarbaus fizinio atstumo;
- 21.3.8. įkyrus dėmesio rodymas, fizinės išvaizdos apžiūrėjimas;
- 21.3.9. kalbėjimo tonas, reiškiami garsai ir judesiai, kurie gali žėisti, žeminti žmogų ar kelti seksualinio pobūdžio asociacijas;
- 21.3.10. žeminančių garbę ir orumą vizualinių priemonių naudojimas (plakatai, nuotraukos, piešiniai, daiktai ir kt.);
- 21.3.11. įžeidžiančio pobūdžio, žeminančių garbę ir orumą pranešimų, žinučių siuntimas.

21.4. Siekiant išvengti asmeniui nemalonaus, nepriimtino elgesio bei šio elgesio neigiamų pasekmių, esant abejonėms, kad tam tikras elgesys gali būti nepageidaujamas arba gali priversti kitą asmenį jaustis nepatogiai, žeminti jo orumą, rekomenduotina iš anksto pasiteirauti, aptarti su Mokyklos darbuotojais, kitais suinteresuotais asmenimis ar tam tikras elgesys, bendravimo forma yra priimtina.

21.5. Jei Mokyklos darbuotojas ar kitas suinteresuotas asmuo žodžiu, veiksmais ar atsako nebuvimu parodo, kad tam tikras elgesys, nesusijęs ir (ar) nebūtinai darbo funkcijų vykdymui, jam nėra priimtinas – privaloma nedelsiant nutraukti tokį elgesį ir apriboti bendravimą iki privalomo vykdant darbo funkcijas.

21.6. Nebūti pasyviu Taisyklių nuostatas pažeidžiančio elgesio stebėtoju, bei imtis aktyvių veiksmų tokiam elgesiui sustabdyti. Jeigu toks elgesys vyksta toliau, jo netoleruoti, nelaikyti to pokštu ar nevykusiu pajuokavimu, neskatinti tokio elgesio pritariančia šypsena, juoku ar kitais tokį elgesį palaikančiais veiksmais.

21.7. Patyrus elgesį, turintį priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto požymius, patartina ramiai, mandagiu tonu pasakyti ar pranešti taip besielgiančiam asmeniui, kad šis elgesys nepriimtinas ir turi būti nutrauktas. Tai galima padaryti ir elektroniniu laišku ar trumpąja žinute. Rekomenduotina paaiškinti, kokie gestai, žodžiai, komentarai, fizinis elgesys ar kiti veiksmai yra nemalonūs, sukuria žeminančią, įžeidžiančią darbinę aplinką.

21.8. Patartina visus įvykusius priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto veiksmus (elgesį) fiksuoti, užsirašyti laiką, liudytojus ir kitas reikšmingas aplinkybes.

21.9. Jeigu priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas ar smurtas vyko kito Mokyklos darbuotojo, kito suinteresuoto asmens atžvilgiu, rekomenduotina padrąsinti jį prabilti apie tai, skatinti kreiptis į šiuos veiksmus atlikusį asmenį ir nedelsiant jam pranešti, kad toks elgesys yra nepageidaujamas.

V SKYRIUS

PRANEŠIMŲ AR SKUNDŲ APIE SMURTĄ IR PRIEKABIAVIMĄ PRINCIPAI, PATEIKIMO IR NAGRINĖJIMO TVARKA

22. Pranešimo ar skundo tyrimas grindžiamas šiais principais:

22.1. nekaltumo – skundžiamasis laikomas nekaltu iki bus priimtas sprendimas dėl Taisyklių pažeidimo;

22.2. operatyvumo – tyrimas atliekamas per įmanomai trumpiausią terminą;

22.3. betarpiškumo – nukentėjusiajam, skundžiamajam, liudytojui(-ams) sudaromos visos galimybės pateikti paaiškinimus, savo veiksmų vertinimo ir aiškinimo versiją;

22.4. pagalbos nukentėjusiajam – gavus skundą dėl Taisyklių pažeidimo, sudaromos saugios darbo sąlygos;

22.5. aktyvių prevencijos priemonių taikymo – nustačius pažeidimą, taikomos atitinkamos individualios prevencinės priemonės, užtikrinant Mokyklos darbuotojams, kitiems suinteresuotiems asmenims saugias ir jų orumo nežeidžiančias darbo sąlygas;

22.6. objektyvumo ir nešališkumo – tyrimas atliekamas objektyviai, neturint išankstinių nuostatų dėl aplinkybių vertinimo.

23. Mokyklos darbuotojas, kitas suinteresuotas asmuo, pagrįstai manantis, kad prie jo ar kito asmens yra priekabiauama, seksualiai priekabiauama ar prieš jį naudojamas psichinis ir/ar fizinis smurtas, turi teisę pateikti laisvos formos pranešimą ar skundą atsakingam asmeniui, kuris gautą informaciją nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikia tiesiogiai Mokyklos direktoriui.

24. Pranešime (skunde) Mokyklos darbuotojas, kitas suinteresuotas asmuo turi pateikti šią informaciją:

24.1. įvykio detales paaiškinimus apie patirto smurto, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo situaciją, apraiškas ir aplinkybes;

24.2. nurodyti galimus liudytojus;

24.3. pateikti visą kitą turimą informaciją (susirašinėjimą ir pan.)

25. Mokyklos direktoriui gavus atsakingo asmens pranešimą ar skundą apie įvykį, sukviečiama atitinkama komisija, susidedanti iš trijų narių, kurių vienas – darbo tarybos atstovas.

26. Komisijos nariai privalo užtikrinti konfidencialumą. Komisijos nariams draudžiama atskleisti bet kokią su tyrimu susijusią informaciją asmenims, nedalyvaujantiems tyrimo procedūroje. Komisijos nariui, atskleidusiam kitiems asmenims su tyrimu susijusią informaciją bus taikoma drausminė atsakomybė.

27. Apklausiant nukentėjusįjį ar skundžiamąjį asmenį, apklausoje gali dalyvauti ir jo atstovas.

28. Pranešimą ar skundą rekomenduojama pateikti per kiek įmanoma trumpesnę laiką nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar paaiškėjimo datos.

29. Atlikusi tyrimą komisija įvertina jo metu gautus duomenis ir per 5 darbo dienas parengia bei pateikia išvadą Mokyklos direktoriui, kuris priima sprendimą dėl drausminės atsakomybės ar kitų priemonių taikymo.

30. Pranešimas ar skundas ištiriamas ar prevencijos procedūra atliekama per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne ilgiau nei per 1 mėnesį nuo pranešimo ar skundo gavimo datos.

31. Pranešimo ar skundo tyrimo terminas gali būti pratęsiamas tik tuo atveju, jei dėl pateisinamų aplinkybių (ligos ir pan.) nėra galimybės apklausti nukentėjusiojo, skundžiamąjo ar liudytojo. Sprendimą dėl termino pratęsimo priima komisijos primininkas.

VI SKYRIUS

PRANEŠIMO AR SKUNDO PATEIKIMO TVARKA IR INFORMAVIMAS

32. Mokyklos darbuotojas ar kitas suinteresuotas asmuo, pagrįstai manantis, kad prie jo arba kito darbuotojo, suinteresuoto asmens yra priekabiauama, seksualiai priekabiauama ar prieš jį yra naudojamas psichinis ir/ar fizinis smurtas turi teisę pateikti pranešimą ar skundą atsakingam asmeniui, kuris privalo reaguoti į gaunamą informaciją.

33. Pranešimą ar skundą gavęs atsakingas asmuo privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo pranešimo ar skundo gavimo dienos, minėtą informaciją tolimesnio įvykio ištyrimui persiųsti Mokyklos direktoriui.

34. Pranešimo ar skundo turiniui taikomos Taisyklių 22 punkto nuostatos.

VII SKYRIUS

PREVENCIJOS PRIEMONIŲ TAIKYMO PROCEDŪRA

35. Prevencijos procedūros tikslas – net ir nesant akivaizdžių priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ar smurto požymių ar kitų profesinės etikos pažeidimų, užtikrinti saugią ir pagarbią darbinę aplinką Mokykloje.

36. Prevencijos procedūra taikoma ir tuomet, jeigu nukentėjęs asmuo pageidauja tik sudrausminti skundžiamąjį ir užkirsti kelią tokiems veiksams ateityje, tačiau nepageidauja, kad būtų pradėtas tyrimas arba nėra pakankamo pagrindo tyrimui pradėti.

37. Komisijai priėmus sprendimą pradėti prevencijos procedūrą, atsakingas asmuo pakartotinai supažindina skundžiamąjį asmenį su Taisyklėmis, atkreipdamas dėmesį į tuos punktus, dėl kurių nesilaikymo pradėta prevencijos procedūra.

38. Prevencijos procedūra vykdoma pokalbio forma, kurio metu atsakingas asmuo atskirai bendrauja su skundžiamuoju, dalyvaujant ar nedalyvaujant nukentėjusiam asmeniui, siekiant taikiai išspręsti kilusius nesutarimus.

DARBUOTOJŲ (GALIMŲ) PSICHOLOGINIO SMURTO ATVEJŲ DARBE ANKETA

(data)

BENDRIEJI DUOMENYS:

Kam pranešta apie galimo psichologinio smurto atvejį?	
Asmens, pranešusio apie galimo psichologinio smurto atvejį, vardas, pavardė, el. paštas, tel. Nr.	
Galimo psichologinio smurto atvejo data, valanda, trukmė	
Galimo psichologinio smurto vieta	
Kokia psichologinio smurto forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Fizinis smurtas: užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas ir pan.)	
☐ Psichologinis, emocinis smurtas: žeidžiantys žodžiai, pastabos, grasinimai, draudimai, gąsdinimai, kaltinimai, nesikalbėjimai, tylėjimas, ignoravimas, patyčios, savo nuomonės primetimas kitam žmogui siekiant savo tikslų	
☐ Elektroninis smurtas: patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.)	
☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti): _____ _____	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas?	

DUOMENYS APIE PATYČIŲ DALYVIUS:

Patyrusio psichologinį smurtą vardas, pavardė	
Galimai smurtavusio vardas, pavardė	
Stebėjusių galimai psichologinio smurto atvejį vardas, pavardė	

IŠSAMESNĖ INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ:

--

(užpildžiusio asmens vardas, pavardė)

(parašas)

**DARBUOTOJŲ (GALIMŲ) PSICHOLOGINIO SMURTO ATVEJŲ DARBE ANKETŲ
REGISTRACIJOS ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Registravimo data	Anketos data	Anketą užpildęs asmuo	Nukentėjęs asmuo